

Virus jako
metafora

- analýza textů, které se zabývají tím, jak je počítačový virus reprezentován v současném diskurzu, ať už v podobě obrazů, rozmanitých výroků či textů a jak sám funguje jako metafora
- První texty tohoto charakteru – pol. 90. let
- skutečný rozmach nastává až s příchodem druhého tisíciletí

Příklady textů

- Larissa Mikhailovna Alekseeva - Metaphor in Computer Virology Discourse (2013)
- Roberta Buiani - Scary Networks? Viruses as Discursive Practice (2005)
- Anne-Marie Thomas - It Came from Outer Space: The Virus, Cultural Anxiety and Speculative Fiction (2002)
- Jeffrey Weinstock – Virus Culture (1997)
- Julian Dibbell - Viruses Are Good for You (1995)

- 1. Diskurz hygieny
- 2. Diskurz nemoci
- 3. Diskurz terorismu

- Další exponovaná témata
- Subverzivní potenciál viru

Diskurz hygieny

- Jednou ze základních binárních opozic, která strukturuje náš vztah ke světu je opozice mezi naším já a vnějším světem
- Z této základní metafory vychází i diskurz hygieny
- Michael Foucault - Zrození biopolitiky. Kurs na Collège de France 1978-1979 – koncept biomoci – disciplinace občanského těla

- Soubor pravidel, jak se starat o své tělo
- Eliminace všeho cizího nečistého
- Virus, bakterie ohrožuje naše zdraví – něco nehygienického
- Počítačový virus narušuje zdraví našeho počítače – přenos metafory

- Časté využívání biologických metafor v antivirovém průmyslu – chápání viru skrze metafory zdraví, imunity a nákazy
- Johnston, Jessica. Technological Turf Wars: A Case Study of the Computer Antivirus Industry
- Disciplinace uživatele – diskurz hygieny napomáhá normalizovat chování uživatele osobního počítače

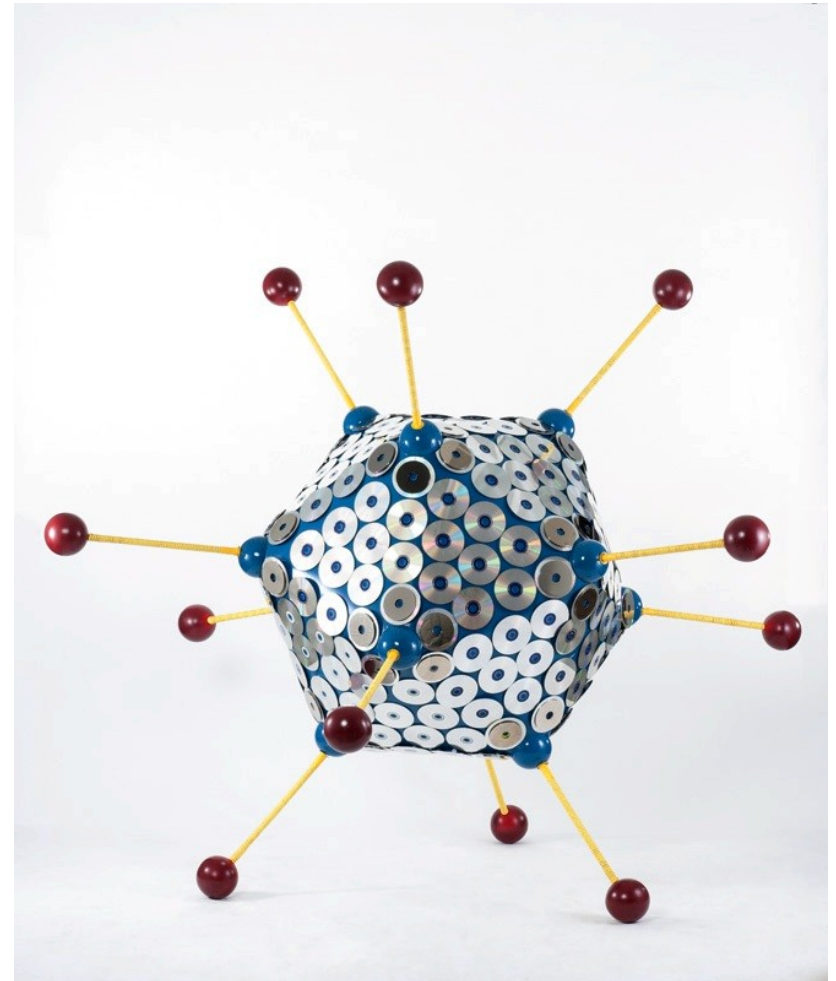
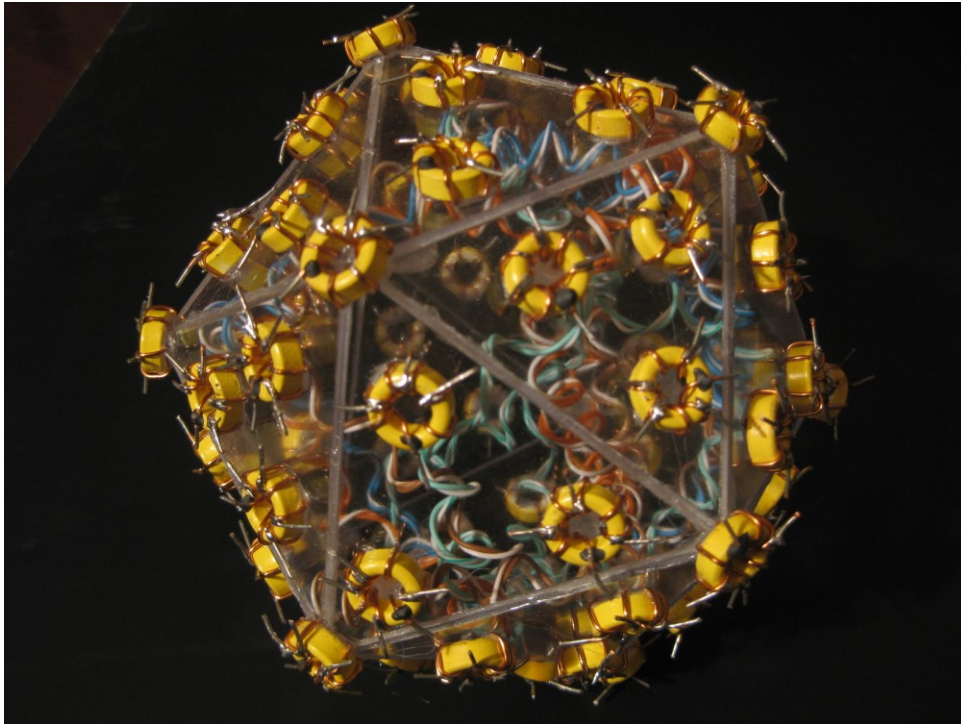
Počítačový virus jako nemoc

Susan Sontagová. Nemoc jako metafora, AIDS a jeho metafory

„ Každé závažné chorobě, jejíž původ je nejasný a léčba neúčinná, bývají připisovány různé významy. Nejprve bývá ztotožňována s tím, co vzbuzuje ty nejhorší pocity (zkaženost, hniloba, poskvrnění, rozpad, slabost); nemoc sama tak získává metaforický smysl. Pak se ve jménu této choroby (tj. s použitím jejího názvu jako metafory) přenáší děs na jiné věci; nemoc se stává přívlastkem. To či ono je označováno za podobné této nemoci, což znamená, že je to odpudivé nebo ohavné.“

- Počítačový virus přirovnán k AIDS – primární metafora
- hlavní zdroj strachu a úzkosti z viru — jeho přirovnání k nebezpečné nemoci
- Virus jako hlavní symbol smrti
- „Už po několik generací je běžnou představou smrti úmrtí na rakovinu a takovou smrt chápeme jako všeobecnou porážku. V současné době přebírá roli ničitele života a nadějí AIDS.“

- **Forrest McCluer**
- Computer Virus Sculpture #2: Wilco Virus (2009)
- Computer Virus Sculpture #7: AdenoCD Virus (2012)

- Leif Elggren – projekt - Virulent Images/Virulent Sounds (2003) – ironický komentář našeho strachu z viru
- „Infekční schopnost virů je uložena v jejich formě. Sledování viru nás vystavuje stejnému riziku infekce jako fyzický kontakt s virem. Dokonce i letmý pohled na fotografii, například viru Eboly, může vyvolat nebezpečí infekce. Vizuální struktura virového systému zasáhne oko a v lidském mozku transformuje tuto informaci zpět do fyzického, živého viru, který zaútočí na jistou část vašeho těla.“

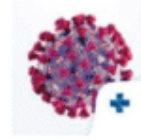
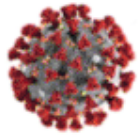

Hacker jako šířitel virové nákazy

- Když přichází nová nemoc je vnímána jako něco cizího, potřeba identifikovat původce nemoci
- AIDS - homosexuálové a uživatelé drog
- viník nákazy v digitálním prostoru – hacker
- Proměna obrazu hackerské subkultury v druhé polovině 80. let

- Autoři analyzovaných textů si podrobně všímají širokého rejstříku negativních vlastností, které byly hackerům přisouzeny
- Antivirový průmysl konstruuje psychologický profil nebezpečného tvůrce počítačových virů
- Hacker se stává směšnou karikaturou
- „Toto soustředění na triviální aspekty motivací tvůrců virů odvrací pozornost od možnosti, že viry by mohly být vytvářeny lidmi, kteří mají komplexnější politické motivy.“ Helmreich, Stefan. Flexible Infections: Computer Viruses, Human Bodies, Nation-States, Evolutionary Capitalism.

Covid-19 a malware

(a) Most used icon for Malware (b) An official App icon (c) Fake official agency logo icons

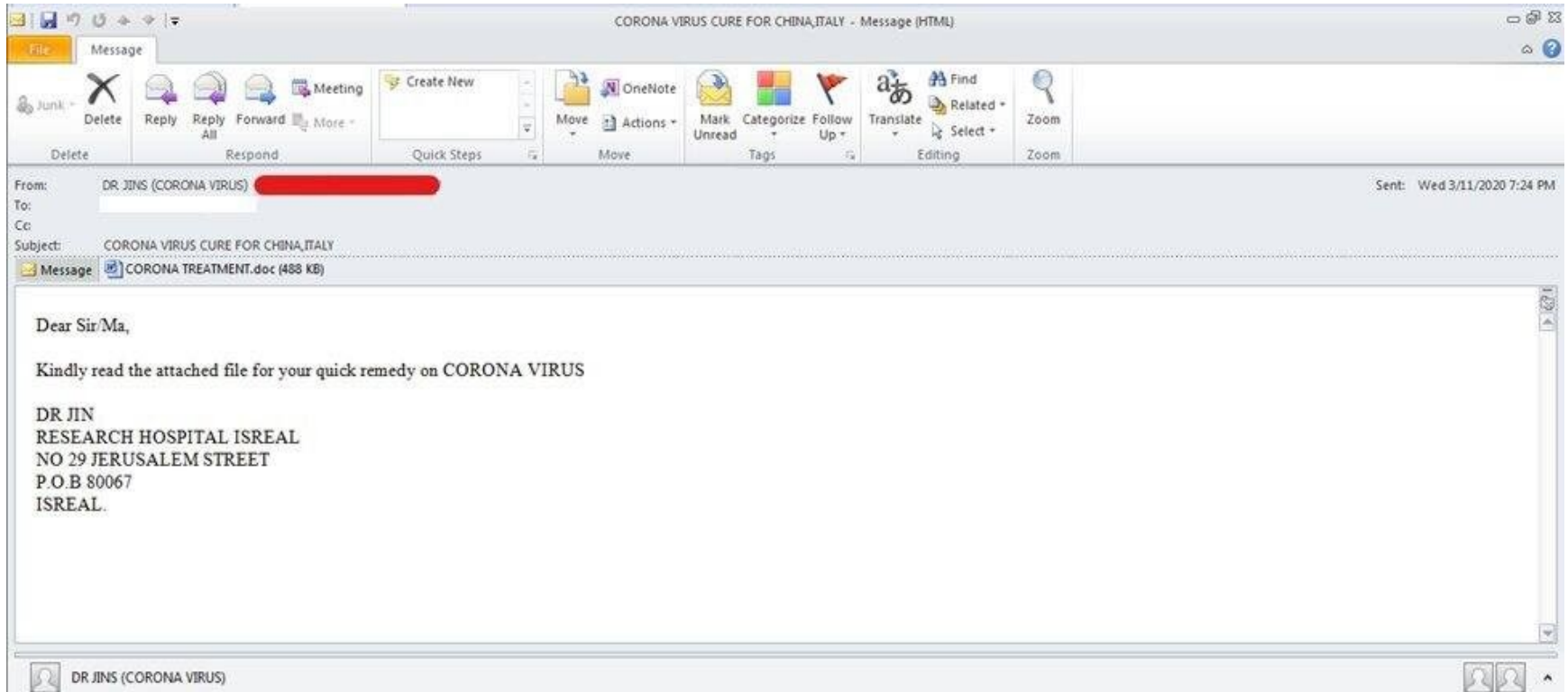

(d) An illustration of some Malware Icons. Most of them are Coronavirus themed icons. Also some simply use Android default icon or Google Play icon.

Beyond the virus: a first look at coronavirus-themed Android malware

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34149303/>

Covid-19 a malware - spam

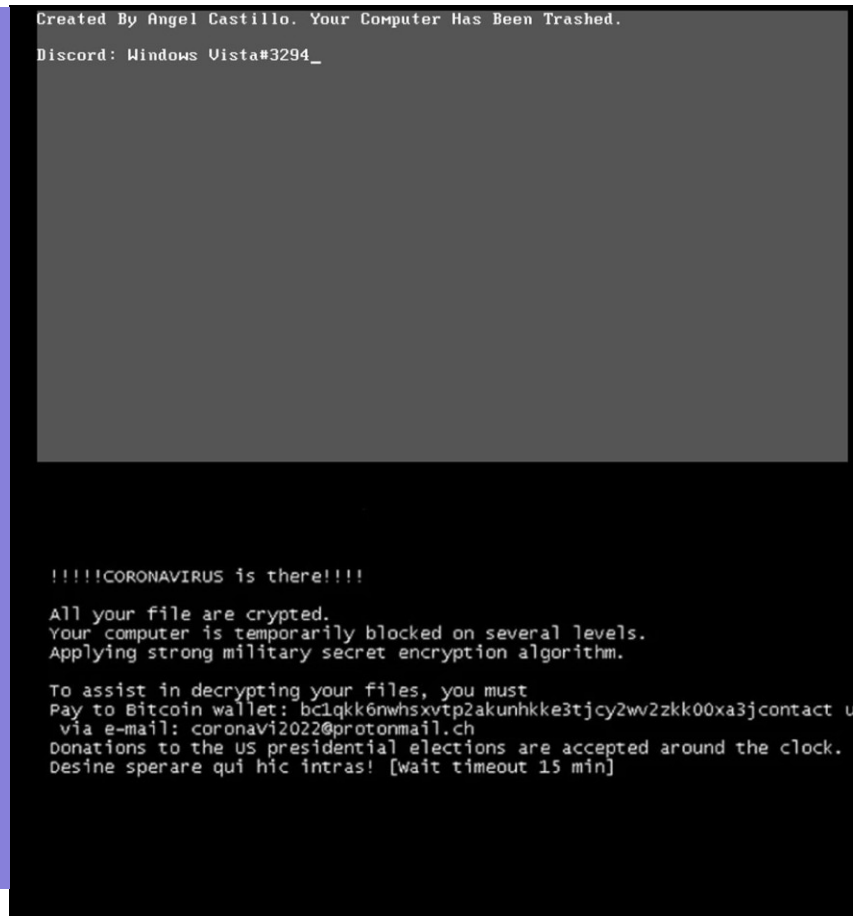
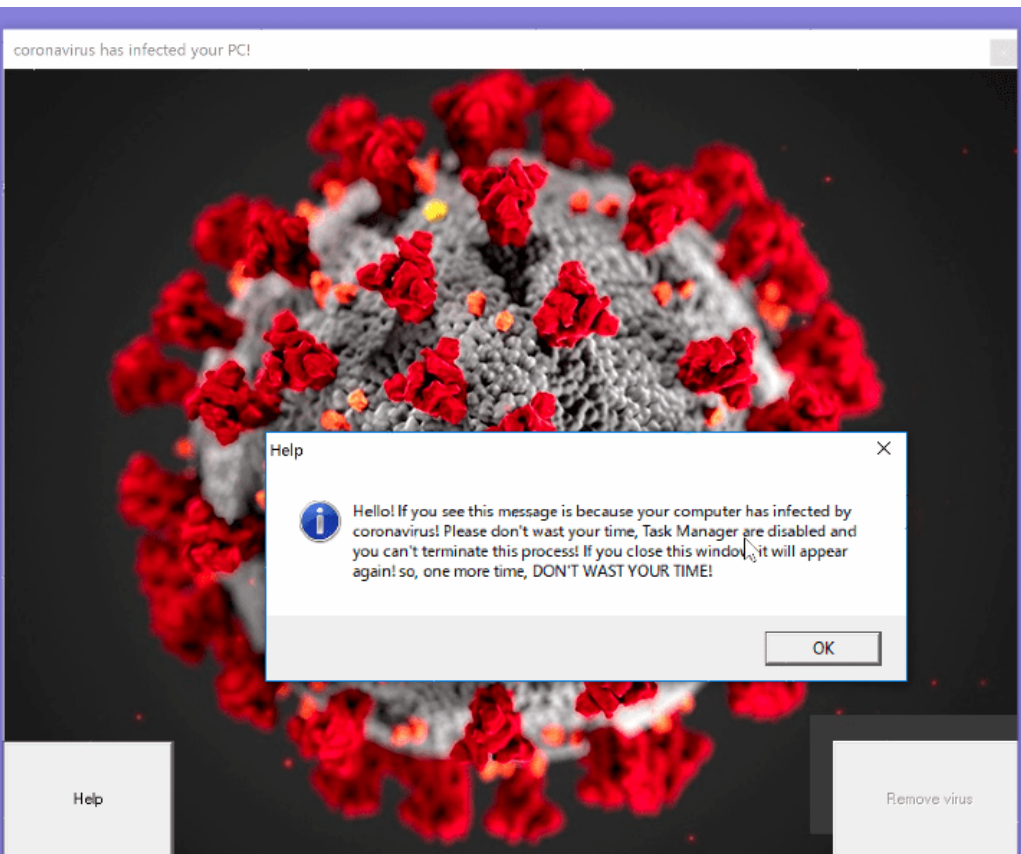

Covid-19 a malware – nebezpečné webové stránky

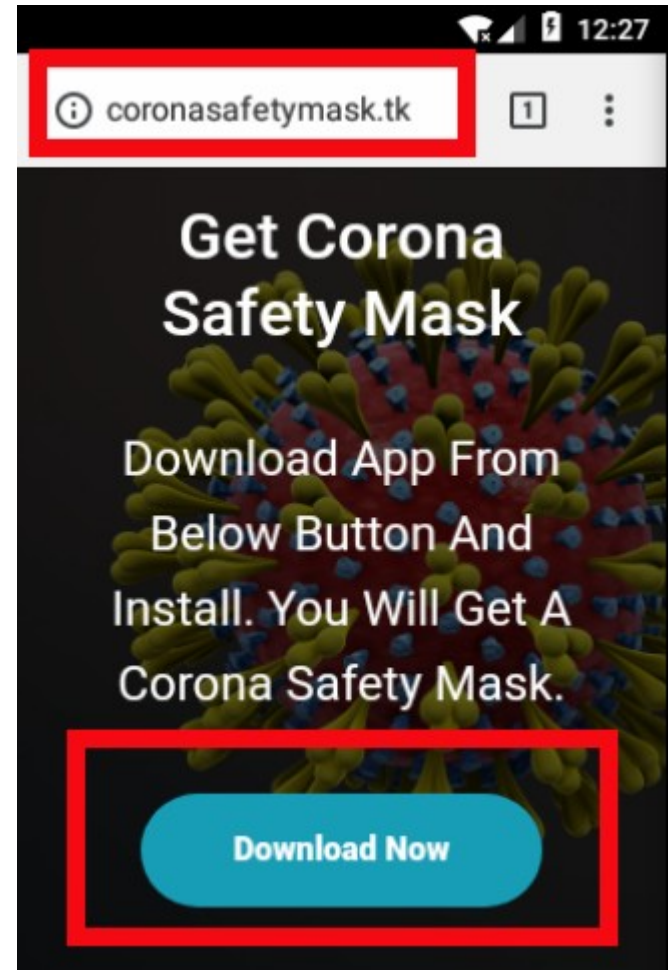
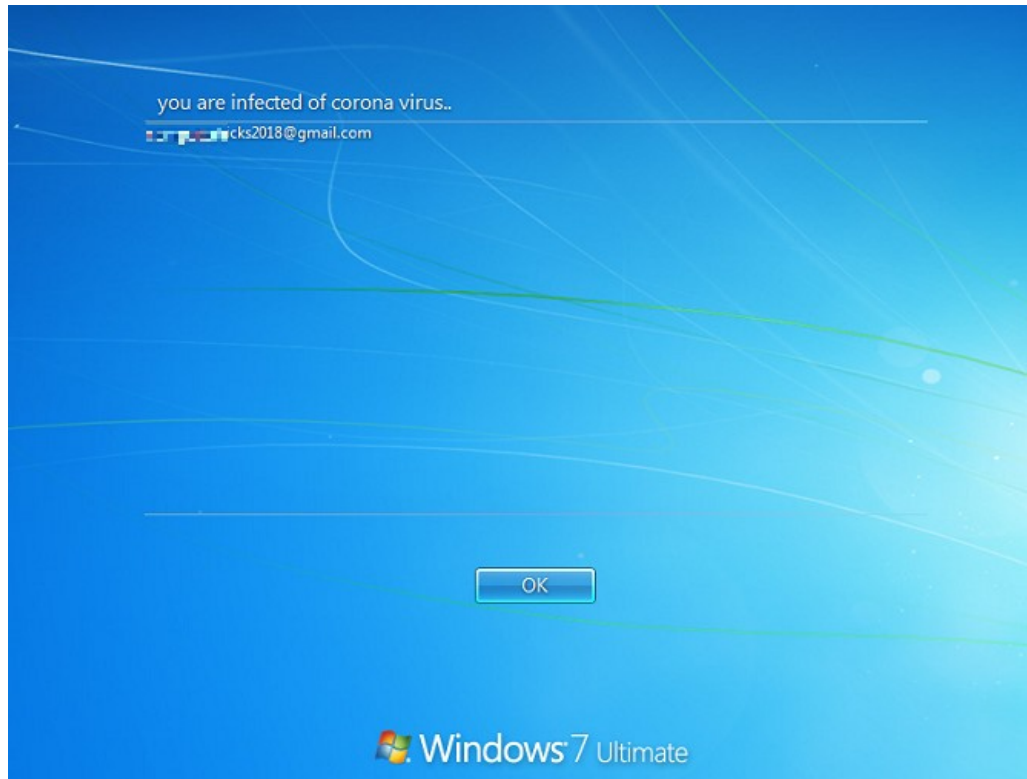
- acccorona[.]com
- alphacoronavirusvaccine[.]com
- anticoronaproducts[.]com
- beatingcorona[.]com
- beatingcoronavirus[.]com
- bestcorona[.]com
- betacoronavirusvaccine[.]com
- buycoronavirusfacemasks[.]com
- byebyecoronavirus[.]com
- cdc-coronavirus[.]com
- combatcorona[.]com
- contra-coronavirus[.]com
- corona-armored[.]com
- corona-crisis[.]com
- corona-emergency[.]com
- corona-explained[.]com
- corona-iran[.]com
- corona-ratgeber[.]com
- coronadatabase[.]com
- coronadeathpool[.]com
- coronadetect[.]com
- coronadetection[.]com

Covid-19 a malware – trojské koně a ransomware

Covid-19 a malware – trojské koně a ransomware

Virus jako terorista

- Proč popisujeme virus jako teroristu?
- a) militaristický popis imunitního systému
- b) popis typického chování viru – lživý, neviditelný útočník, skrývá se v těle atd.
- Virus získává lidské vlastnosti

Posun ve vnímání tvůrců virů

- **a)** 80. léta až první pol. 90. let hackeři jako duševně nemocné osoby, nevybouření teenageři
- Dvě výjimky:
- Jeruzalém virus (1987)
- Popis tvůrců virů v kyberpunkových fikcích
- **b)** Konec 90.let – rostoucí obavy z teroristických útoků, hacker vnímán jako terorista

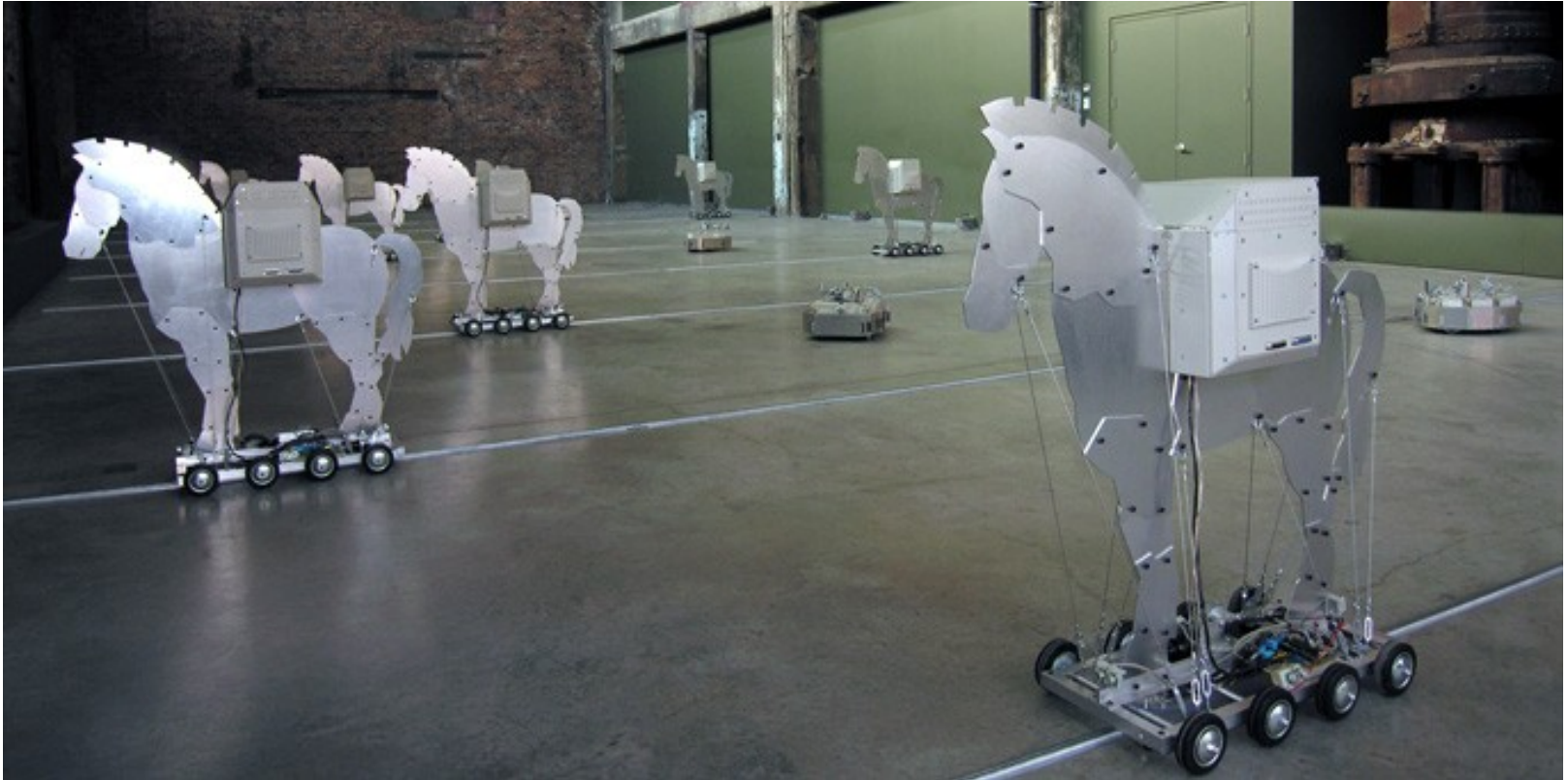
Hacker jako terorista

- Proč k tomu došlo?
- internetové sítě jsou přirovnávány k národním státům
- Hackeři ohrožují řádné fungování sítě (státu)
- Hacker je cizinec, přistěhovalec, lstivý útočník
- činnost hackera získává politický rozměr

Putování mezi diskurzy

- virus velmi snadno překračuje disciplinární hranice, propojuje oblasti vědění, které považujeme za přísně oddělené
- Martina Gillen - The Asexual Virus: Computer Viruses in Feminist Discourse
- Virus jako alternativní model pro feministické myšlení, kritiku a analýzu – může přepsat tradiční kulturní kategorie
- Virus může fungovat jako edukační nástroj

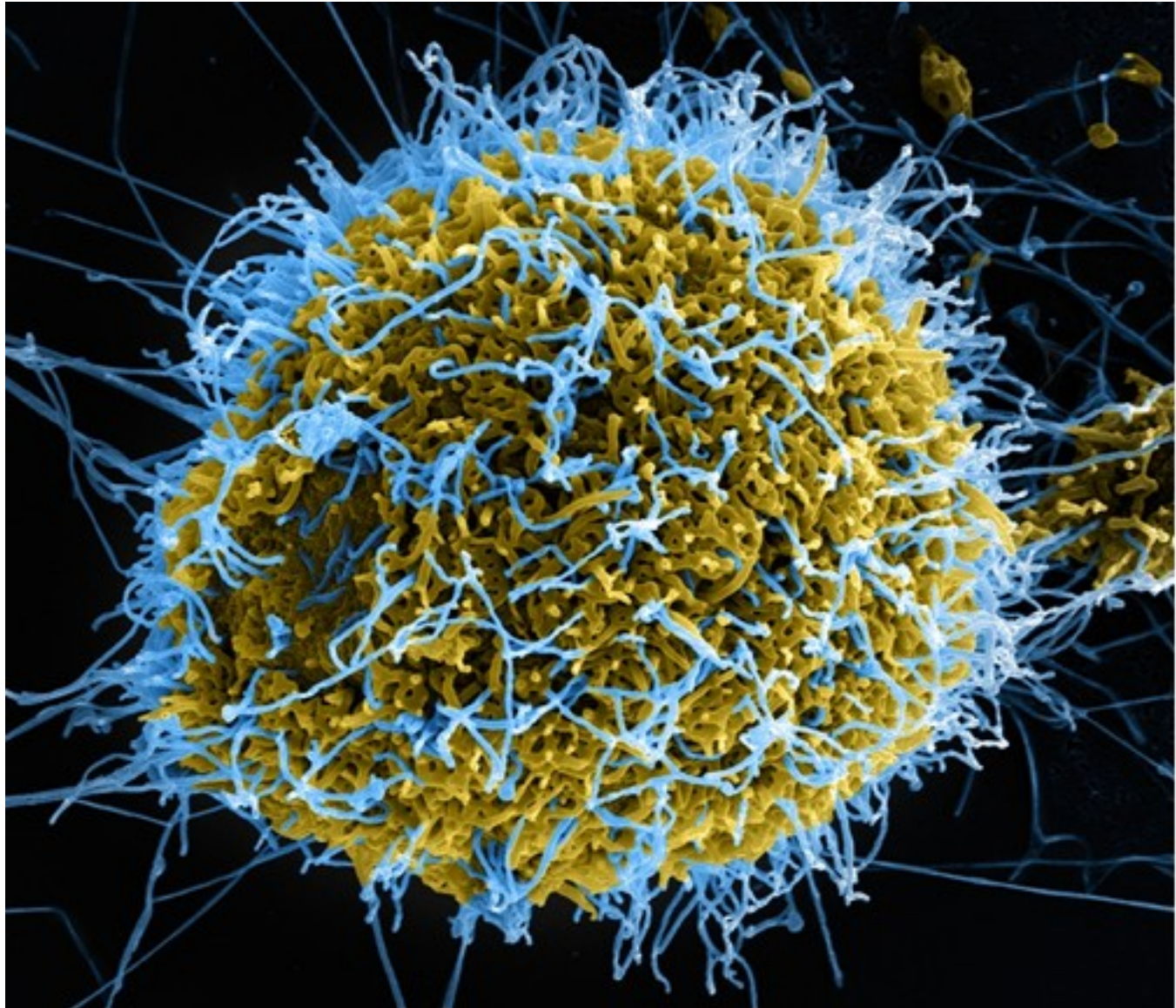
Umělecká instalace Infrasense (2004) - tvůrce Robert Saucier + KIT

- <https://www.youtube.com/watch?v=a5WTt8KvSWQ>

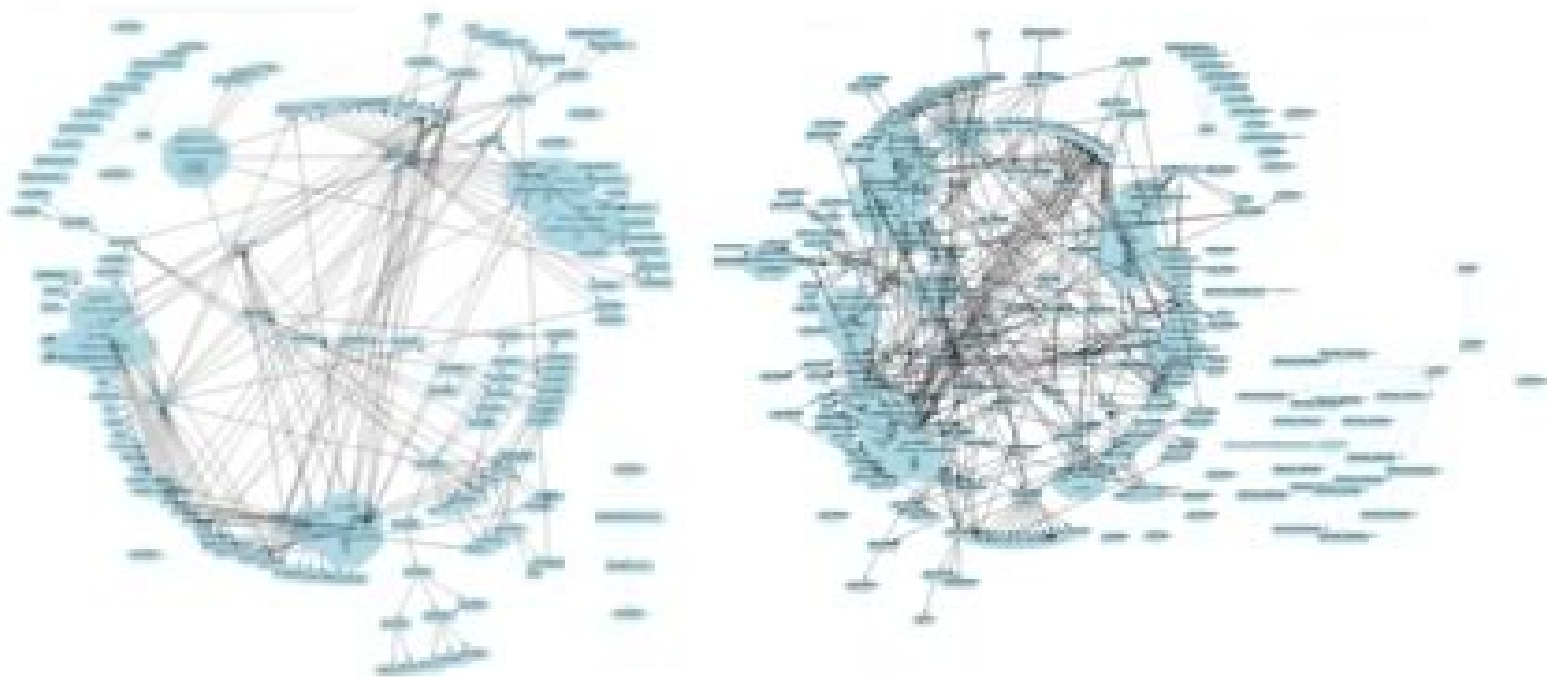
Vizualizace viru v umění a ve vědě

- vizualizace viru klíčová pro jeho začlenění do dobového diskurzu
- virus opatřen specifickými kulturními významy
- soubor sdílených představ, kulturních stereotypů a obav

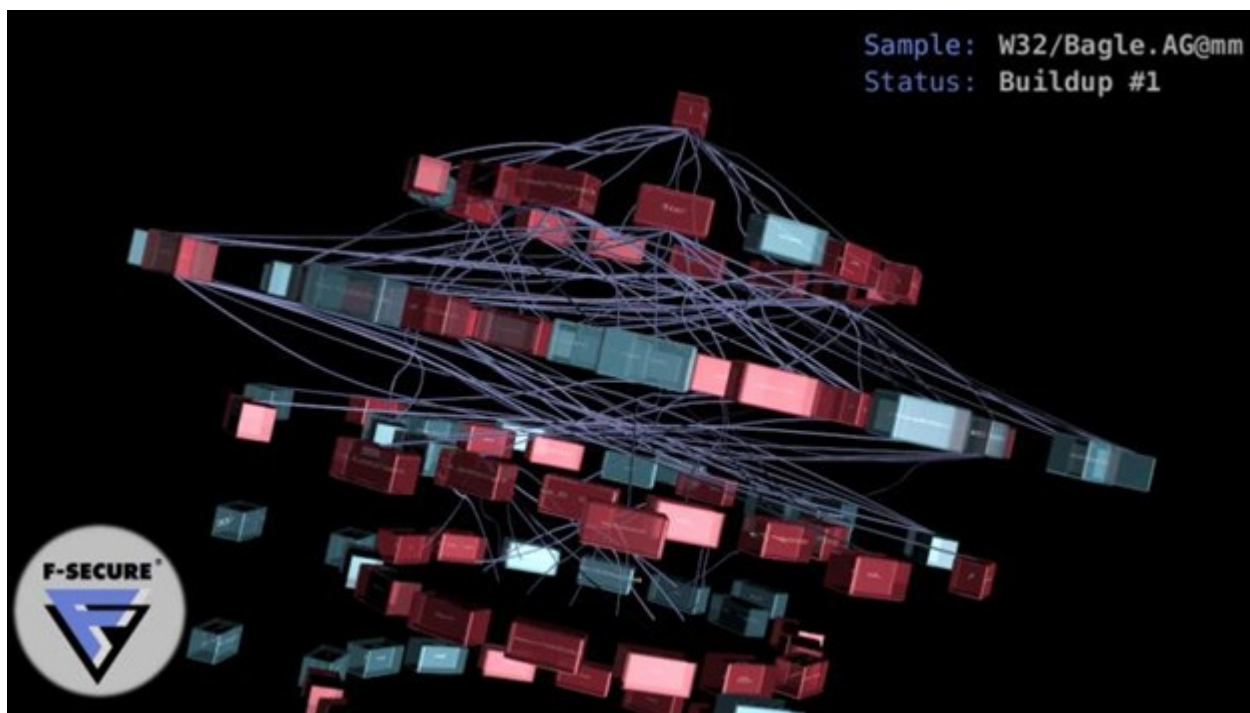

Vizualizace počítačových virů

- vizualizace viru MyDoom – vztahy mezi funkcemi

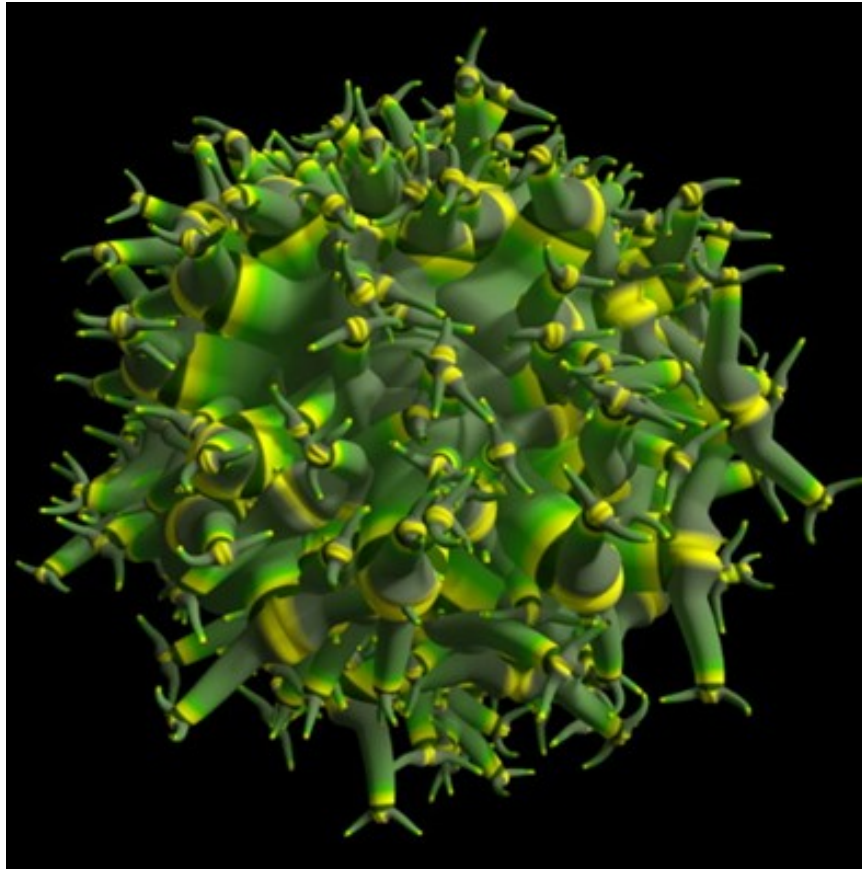

- vizualizace viru Bagle – zachycuje procesuální chování viru
- <https://archive.f-secure.com/weblog/archives/00000662>

V oblasti umění

- Alex Dragulescu – 3d obrazy spamu, virů

- Umělecký projekt NANO - Sabine Maier a Michael Mastrotorato - kolektivní chování počítačových virů a spamu

- Leo Nuñez – Infectos (2012)
- <https://www.youtube.com/watch?v=cSq9kf25c38>

- Produkce vědecké reality – zpracování surových dat takovým způsobem, aby byla realita přehledná a přístupná
- software převede data do pochopitelných obrazů
- vizualizace viru zahrnuje kulturní a estetické volby

Charakteristiky postmoderního přístupu - shrnutí

- Analýza reprezentace počítačového viru v médiích, odborných a populárních textech a vědeckých simulacích.
- Soustředění výhradně na metaforickou existenci počítačového viru, nikoliv na jeho skutečné chování.
- Počítačový virus je považován za kulturní produkt.
- Virus funguje jako významná metafora, která odráží povahu současné kultury.

- Identifikace a kritika negativních metafor, prostřednictvím kterých vnímáme počítačový virus (terorismus, nemoc, hygiena).
- Pozitivní potenciál viru je spatřován v jeho schopnosti překračovat hranice mezi různými diskurzy, zajišťovat přenos vědění z jednoho diskurzu do druhého
- Kritika objektivního výzkumu viru. Do výzkumu viru se vždy promítají určité kulturní hodnoty, sdílené znalosti vědecké komunity a subjektivní preference výzkumníků.
- Analýza praktik antivirového průmyslu, které souvisí s negativizací počítačového viru

Nedostatky metaforického přístupu

- soustředění pouze na textové a jazykové reprezentace
- autoři uplatňují postmoderní přístup k výzkumu viru - svět je text
- chybí průzkum materiality viru

Spojení postmoderního, moderního a nemoderního myšlení – Anna Dumitriu – Romantic Disease -

- V její tvorbě se prolíná věda s uměním
- Hlavní témata – nemoci, bakterie, reflexe vědeckých metod
- Dílo Romantic Disease (2014) - Cíl vytvořit medicínskou i kulturní historii této nemoci
- Dílo má podobu instalace, kde jsou různé předměty, přístroje, nemocniční nábytek, bakterie tuberkulózy, grafy, texty atd. -

- Henry Peach Robinson (1858)

- Richard Tennant Cooper - A Sickly Young Woman Sits Covered Up on a Balcony (1912)

Mýty o tuberkulóze

Prostředí, v němž se pacienti léčili

- <https://annadumitriu.co.uk/portfolio/the-romantic-disease/>

